

מבעד למסוה

(שעורים בהסתכלות)

ירושלם עיה"ק
הולכת ומתרוקנת:
אחב"י נוסעים לאמ"ר
ריקה רבנים על
הניר ושאר חיות
הקדש, בעלי השכלה
גבהה ובעלי השכלה

נמוכה, משלמים ו"משתלמים" — וזנבחי
אורך של מאות יהודים ויהודיות כמו אצל
המים בעירנו צובאים על פתחו של הקונסול
מבקר עד ערב, כדי להשיג "ויזות" אפילו
לחדש פברואר זבא; החלוצים נוסעים פשוט
הכיתה לפולנוה בגדודים שלמים מברכת
ממלה; המורים והפקידים עובדים לאט לאט
לבינת-הכרם ומרב גדולה הם שוכחים את

משכורתם ולמודם וגם ה"רבי" שלנו והרבנית
שתחיה עזבו אותנו לאנחות ונסעו להם תמול
— אנגליה . . .

אל תחנתי-הרכבת בא הפעם ללוותו כל
ה"חדר" שלו והרי-שידוכנא החדש עם החומשיל
האנגלי הישן בירו, הקונסולים בצלגריהם
השחורים עם הקוואסים במוטותיהם, ה"ראים"
בתרבושו המכוסה אבק-החוצות של ירושלם
וגם מבני-דודנו במצנפותיהם ומחרוזותיהם
בידם, וביהוד להקת-אירלנדיים מסביב עם
"שיר המעלות" בידם, כדי שלא תשלט חלילה
עינא בישא כמו בצפון . . . ולא זו ירדינו
א"ה ממוקום עד שלא זזה הרכבת תחלה,
וה"במקום" שלנו עמד והכיט באנגליה
לתוך משקפתו המושלמת-הנוצרית עד
שנעלמה הרכבת מן העין. כנראה, שרצה
להיות בטוח ש"הרבי" לא יתחרט חלילה
ברוך וישוב אל ה"הר" . . .
וחלא זוכרים אתם בודאי, תלמידי

החביבים, אשתקד כשיצא "הרבי" מירושלם
לדרכו לונדונה, יצאה כל ירושלם עם גוייה
ורבניה — כי ברב עם הדרת מלך — כדי
לקבל ממנו ברכת הפרידה, והוא שיחיה
עבר על כלנו וגפרד מאתנו בתקיעת-כף
כדרכו והבטיח לי בפרוש, שישוב אי"ה אל
החדר — וכך הוא! — וכליזמר עמדו
משני-הצדדים מול בית-הדאר ונשמעו 21
פעם בוביבום ממגדל-דוד ו"הרבי" יצא
מירושלם בקול-קולות וברעש גדול, מעשה
מרכבה מימש, וסביבו נשערה מאד; ועכשוי,
בעונותינו הרבים, יצא בלי שום טררם
ובהשאין מימש: שא! (כמו בשעה שנוקדה
בת אצל הספרדים) — מימש כמו שיצא
ממתולה אהר התונה; ומלמדיים
אחרים ותינוקות-שלי-בית-רבן עמדו וצעקו
אהריו: "יחי ה"רבי"!
והשתא יצאו אל התחנה כל גדולי
היהודים בעירנו: חכם קיש, קולונל מרגליות

(לא מרמלת!) קלורסקי, ר' דוד ילין, כמזבן,
ואהרון אהרון חביב — ר' מנדל . . .
הראשון לזה את ה"רבי" מלוד ועד קיש,
ילין לא נאם הפעם ור' חיים (לא זוננפלד!)
הגיש לו זר פרחים, לאות שתהא דרכו סוגה
בשושנים ולא באבנים וסלעים כמו בדרכו
הפעם בין שכם וירושלם אהר הקילומטר
העשרים ותשעה, כידוע . . .
מחמת האורחים החשובים שלנו
ב"הסולל" הייתי טרוד עד מאד ולא הספקתי,
לצערי, לבוא בזמנו אל הפרידה וכשהגעתי
במרוצה ובלא נשמה אל התחנה — זזה
הרכבת במקומה, "צפצפה" לכלנו, והלכה
לעולמה. ה"רבנית" שלחה לי מרחוק בת-צחוק,
בידה השמאלית, ואני הוצאתי מקפוטתי
את מטפחתי האדומה והגדולה, גבתי תחלה
את זיעתי ואחר נפנפתי אותה מרחוק ונתתי
בה סמנים, מימש כמו החיילים היהודים שלנו,
בעברית: "ברוד אתה בצאתך!" והוא הרים

כובעו ונפנף לי בימינו: "גוד בוי!
להתראות!"
רבים מתלמידי באו אלי זה עכשיו
כבהלה גדולה בשאלות ובקושיות: ילמדנו
רבנו מד עזמות! מה יותר טוב בשבילנו
פה בארץ אם שיתפטר חלילה ה"רבי", כפי
שמודיעים העתונים, או שיבוא אלינו למשל,
אחד מהסידים אומות העולם?
קשה באמת לענות על קושיא עצומה
כזו. שאלו-נא, למשל, את הדג ה"אבור-קישר"
— מאלה שמוביל גולדצווייג מים כנרת
לעיה"ק ירושלם — שנקנה ע"י יהודיה בעלת-
בית כשרה לכבוד שבת, מה יותר נוה לו,
כלומר לדג, אם שיבשלו אותו עפ"י הטעם
היהודי בפלפל, כנהוג, או שיבשלו אותו סתם?
— לכל-השנים-השחורות, היה עונת הדג,
הלא, בין-כך ובין-כך תקחו מעט יי"ש ותאכלו
אותו, ומאי גפקא-מינה בשבילי?

הן אכלו ב"ה את הבית-הלאומי שלנו
וכבר בשלו את לויתן זה עפ"י הטעם היהודי
בבית-הרב וה"רבי" שיחיה שמה גם מעט יי"ש
בכוסו של מונטופיורי, כידוע, ולא נשאר
אלא כזנב-הלטאה.
ובכל זאת, תלמידי היקרים, אמר פילוסוף
אחד: "עם האשה רע וזולתה — עוד
יותר רע", עם ה"רבי" שלנו אוי! ובלעדו
— אוי ואבוי! כי מה יאמרו הגויים? . . .
* * *
ומה עושה הקב"ה? — הלך והכנים
רעיון במוחו של המלך חוסיין לשלח תלגרם
ישר לר' משה קזימא, באשר בכך? מלך-
אביון זה המתקיים בסך-הכל כחסדי אנגליה,
יש לו החוצפה להגיד כי אי"ה היא חלק
ממלכות ערב ושוכה הוא, כנראה, שזקננו
אברהם כבר הוריש בצואתו את אי"ה ליצחק
בנו ולבני-קטורה נתן את המדבר הערבי . . .
ואולם, "מאלייש" ! (אין דבר) —

יתגעשו ויתרעשו, יתחבטו ויתלבטו, יתנגשו
ויתרגשו ניגיו ונכדיו וכל יוצאי הלציו של
הפרא-אדם, יעשו נא להם כנסיות ביפו ובפדף
ארם כאות נפשם, יבריקו ברכים ורעמים
ללונדון ולכל קצווי-ארץ, אדרבה! זה יביא
אותם אי"ה לידי התנגשות עם "זונבול", עם
האומה הגוצרית, המבקשים להם ירושה
מעשו אביהם, אדרבה! יזרקו נא בונבונים
על בני "עשרת השבטים" ביסוד ובלוי-יסוד
ואתרוגים אהדים יפגעו גם בראשיהם של
הלורדים הנעלים למיניהם: למדיתון איזולד
תון וכל מיני אתון, הן כפי הידיעה האל-
הוטית האחרונה שקבל "דארהיום" ע"י
בעלת האוב מעולם-הבא, מתחרט בזרם
ורבם הלורד נורטקליף על כל מעשיו לאחד
מותו, והשאלה היא עכשיו: אימתי יתחרטו
כבר גם די-האן, ברנשטיין ויתר חברי
המשלחת כמוהו? . . .
(חסוף בעמוד שמיני)